

REGULAMIN WARSZTATÓW SZKOLNYCH

Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych

I. Podstawa prawna:

1. Statut Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych (Statut 5-letniego Technikum nr 2 w Rybniku, Statut Branżowej Szkoły I stopnia nr 2 w Rybniku i Statut Branżowej Szkoły II stopnia nr 2 w Rybniku.
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zmianami)
3. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zmianami)
4. Rozporządzenie MEN w sprawie praktycznej nauki zawodu z dnia 22.02.2019 (Dz. U z 2019 r., poz. 391)

II. Informacje ogólne:

1. Warsztaty Szkolne – Rybnik, ul. Świerkłańska 42.
Szkolenie młodzieży odbywa się w pracowniach i warsztatach: warsztat obrabiarek konwencjonalnych, warsztat obrabiarek sterowanych numerycznie, warsztat obróbki ręcznej, warsztat spawalniczy, warsztat elektryczny, pracownia nowych technologii, pracownia komputerowa (CAD – CAM), pracownia budowlana, pracownia AI, pracownia kolejowa, pracownia energoelektroniki.
2. Warsztaty podlegają bezpośrednio dyrektorowi Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych.
3. Zgodnie z modelem dualnego kształcenia, młodzież ma możliwość odbywania także praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy, w których przestrzegają regulaminów i procedur zakładowych.
4. Regulamin Warsztatów obowiązuje wszystkich uczniów pobierających naukę w warsztatach, nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz pracowników administracji i obsługi.

III. Cel i zadania warsztatów

1. Warsztaty szkolne zostały powołane do realizacji zajęć praktycznych, a ich podstawowym zadaniem jest kształtowanie w uczniach umiejętności zawodowych praktycznych i nawyków produkcyjnych oraz rozszerzenie i pogłębienie wiadomości teoretycznych nabytych na lekcjach przedmiotów zawodowych zgodnych z programem nauczania.
2. Warsztaty prowadzą działalność dydaktyczno – wychowawczą, która służy podstawowym celom - nauczaniu zawodu i przygotowania do egzaminu zawodowego.
3. Ponadto zadania Warsztatów w zakresie nauczania danego zawodu (specjalność) to wyrobienie u uczniów:
 - a) umiejętności wykonywania robót wchodzących w zakres danego zawodu,
 - b) umiejętności stosowania oraz konserwacji narzędzi, sprzętu i maszyn,
 - c) umiejętności normowania czasu pracy i przestrzegania tych norm,
 - d) umiejętności doboru i oszczędzania materiałów,
 - e) umiejętności stosowania procesów technologicznych,
 - f) przestrzegania zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych,
 - g) kształtowania właściwych postaw w stosunkach między ludźmi.

IV. Organizacja zajęć w warsztatach

1. Warsztaty szkolne zapewniają warunki odbywania zajęć praktycznych, a w szczególności:
 - a) stanowiska pracy oraz niezbędne urządzenia, maszyny, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną,

- b) sprzęt ochrony osobistej,
 - c) pomieszczenia i urządzenia higieniczno - sanitarne.
2. Warsztaty podlegają dyrektorowi ZSM-E. Do jego podstawowych obowiązków należy:
- a) kierowanie bieżącą działalnością dydaktyczno-wychowawczą Warsztatów i sprawowanie nadzoru pedagogicznego zgodnie z rocznym planem nadzoru pedagogicznego ZSM-E,
 - b) opracowanie tygodniowego planu zajęć praktycznych w warsztatach,
 - c) sprawowanie opieki nad uczniami odbywającymi zajęcia praktyczne i zapewnienie im bezpiecznych warunków nauki,
 - d) sprawowanie kontroli wewnętrznej określonej przez dyrektora ZSM-E,
 - e) wykonywanie innych obowiązków wynikających z przepisów szczególnych,
 - f) przydzielanie zadań i kontrolowanie pracy nauczycieli zajęć praktycznych, pracowników administracyjnych i obsługi dla których jest bezpośrednim przełożonym,
3. *skreślony*
4. Uczniowie odbywają zajęcia praktyczne w grupach szkoleniowych przechodząc przez przewidziane w programie działy szkoleniowe. Podział klasy na grupy szkoleniowe dokonuje dyrektor ZSM-E uwzględniając treści programowe, ilość uczniów w klasie, ilość stanowisk na danym dziale i zapewnienie warunków bhp. Liczebność grup dla uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością określają odrębne przepisy i rozporządzenia.
5. Liczebność grup uczniów na poszczególnych zajęciach wynosi od 5 do 12 i jest uzależniona od wyposażenia warsztatu, warunków technicznych oraz przepisów BHP.
6. W przypadku małej ilości uczniów w klasie można łączyć w grupy uczniów z różnych klas i zawodów.
7. Jeżeli w ciągu roku szkolnego następuje znaczne zmniejszenie ilości uczniów w grupie, dyrektor ZSM-E powinien dokonać nowego podziału na grupy szkoleniowe.
8. Arkusz organizacyjny Warsztatów szkolnych, na dany rok szkolny, to szczegółowy przydział zadań dla nauczycieli zawodu, a zarazem tygodniowy rozkład zajęć warsztatowych. Opracowywany jest przez dyrektora ZSM-E.
9. Plan przejścia uczniów, słuchaczy przez działy szkoleniowo-produkcyjne opracowuje wicedyrektor ZSM-E przed rozpoczęciem zajęć w danym roku szkolnym. Jest on podawany do wiadomości uczniów na tablicach informacyjnych warsztatów.
10. Zajęcia praktyczne trwają od 2 do 8 godzin warsztatowych dziennie. Godzina warsztatowa trwa 45 min.
11. Na zajęcia praktyczne młodzież uczęszcza według tego samego planu zajęć, który obowiązuje w szkole.
12. Przerwa (przerwy) w zajęciach są kumulowane po dwu, trzy lub cztero godzinny blok zajęć. Szczegółowy harmonogram przerw w danym roku szkolnym opracowuje dyrektor ZSM-E.
13. W przypadkach szczególnych długość godzina zajęć może ulec zmianie do 30 lub 60 min. z przyczyn organizacyjnych warsztatów, nauki zdalnej, lub innych. Decyzję taką podejmuje dyrektor ZSM-E.

V. Obowiązki nauczyciela zajęć praktycznych:

- 1. przyjście do warsztatu co najmniej kilka minut przed rozpoczęciem zajęć,
- 2. sprawdzenie stanu przygotowania działu, przygotowania pomocy dydaktycznych, narzędzi i materiałów do ćwiczeń lub produkcji przed rozpoczęciem zajęć,
- 3. rozpoczynanie i kończenie zajęć zgodnie z harmonogramem,
- 4. prowadzenie na bieżąco dokumentacji pedagogicznej i szkoleniowej,

5. dbanie o przestrzeganie przez uczniów regulaminu przy każdej sposobności, w każdym czasie i w każdym miejscu,
6. przygotowanie się do każdych zajęć,
7. przestrzeganie zasad bhp w warsztatach oraz wdrażanie uczniów do przestrzegania tych zasad,
8. szkolenie wstępne i stanowiskowe uczniów z zakresu przepisów BHP,
9. przydzielanie pracy uczniom, słuchaczom, kursantom oraz udzielenie wskazówek i wyjaśnień co do sposobów pracy,
10. systematyczne udzielanie wskazówek w czasie zajęć,
11. nadzorowanie pracy uczniów, czy odbywa się przy zastosowaniu właściwych narzędzi i metod obróbki oraz czy przestrzegane są przepisy bhp i czy utrzymywany jest porządek w miejscu pracy,
12. sprawdzanie i ocenianie pracy uczniów uwzględniając czas i jakość wykonania na każdych zajęciach,
13. sprawdzanie stanowisk pracy po zakończeniu zajęć – czy uczniowie pozostawili je w należyтым porządku i czystości,
14. zamykanie warsztatu lub pracowni na klucz po zakończeniu zajęć i w czasie przerwy,
15. utrzymywanie kontaktu i współdziałania z rodzicami (opiekunami) w wychowywaniu uczniów i uzyskiwaniu przez nich odpowiednich wyników nauczania,
16. pełnienie dyżurów na przerwach zgodnie z planem dyżurów,
17. stałe pogłębianie swej wiedzy pedagogicznej przez samokształcenie, udział w kursach organizowanych przez szkołę lub władze szkolne.

VI. Nauczyciel odpowiedzialny jest za:

1. inwentarz i porządek w warsztacie lub pracowni podczas prowadzonych zajęć,
2. jakość wykonywanej pracy przez uczniów oraz za zniszczenie materiałów i wyrobów wynikające z niewłaściwego dozoru i niedostatecznego instruktażu wyjaśniającego,
3. odpowiedzialność za maszyny, urządzenia, narzędzia, materiały i inne pomoce dydaktyczne, które zostały mu powierzone,
4. realizację planów dydaktycznych i opiekuńczych ustalonych przez dyrektora ZSM-E,
5. uzupełnianie dziennika elektronicznego w klasie, w której prowadzi zajęcia.

VII. Do nauczyciela pełniącego obowiązki dyżurnego należy:

1. punktualne rozpoczynanie dyżuru i ciągła obecność w miejscu podlegającym jego nadzorowi,
2. aktywne pełnienie dyżuru – reagowanie na wszelkie przejawy zachowań odbiegających od przyjętych norm. W szczególności reagowanie na niebezpieczne, zagrażające bezpieczeństwu uczniów (agresywne postawy wobec kolegów, bieganie, siadanie na parapety okienne itp.),
3. przestrzeganie obowiązku zamykania drzwi do poszczególnych warsztatów,
4. dbanie by uczniowie nie śmiecili, brudzili, dewastowali ścian, ławek i innych urządzeń warsztatowych oraz by nie niszczyli roślin na terenie wokół budynku warsztatowego,
5. egzekwowanie, by uczniowie nie opuszczali terenu warsztatów podczas przerwy,
6. nie dopuszczanie do palenia papierosów na terenie warsztatów - szczególnie w toaletach.

VIII. Nauczyciel zajęć praktycznych nie powinien:

1. pozostawiać grupy uczniów bez nadzoru, w przypadku konieczności opuszczenia pomieszczenia działu powierza uczniów opiece innego nauczyciela lub wyprowadza ich na korytarz,
2. wykonywać żadnych dodatkowych prac bez wiedzy i zgody dyrektora ZSM-E,
3. przebywać na warsztatach poza swoimi godzinami dydaktycznymi bez wiedzy i zgody dyrektora ZSM-E.

IX. Powinności nauczyciela w przypadku zagrożenia pożarowego

1. Każdy nauczyciel ma obowiązek zapoznać się i przestrzegać Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego.
2. Winien też dbać by uczniowie zostali zapoznani z:
 - a) zasadami postępowania w razie zauważenia ognia,
 - b) sygnałami alarmowymi na wypadek zagrożenia,
 - c) z planami ewakuacyjnymi, oznakowaniem dróg ewakuacyjnych,
 - d) zasadami zachowania i wynikającymi z tego obowiązkami.

X. Postępowanie nauczyciela podczas wypadku

1. Zapewnić natychmiastową pomoc uczniowi, który uległ wypadkowi.
2. Skorzystać przy udzielaniu doraźnej pomocy poszkodowanemu z apteczki warsztatowej.
3. Jeśli zachodzi potrzeba wezwać pogotowie ratunkowe.
4. Zawiadomić o wypadku dyrektora ZSM-E, pracownika służby bhp.
5. Niezwłocznie zawiadomić o wypadku rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego ucznia lub osobę sprawującą nad nim opiekę.

XI. Obowiązki ucznia

1. Na zajęcia warsztatowe uczeń powinien uczęszczać regularnie i punktualnie.
2. Każda nieobecność na zajęciach powinna być usprawiedliwiona.
3. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej nauczyciel ma prawo do wezwania rodziców oraz stosowania innych środków wychowawczych.
4. W pomieszczeniach warsztatowych mogą przebywać tylko uczniowie, którzy mają w danym dniu zajęcia.
5. Uczeń powinien przebywać w warsztacie lub pracowni, w którym pracuje, opuszczanie stanowiska pracy jest dozwolone tylko za zgodą nauczyciela.
6. Do pracy należy przystąpić w obowiązującym ubiorze roboczym.
7. Uczeń może być niedopuszczony do zajęć, jeżeli nie posiada przepisowego ubrania roboczego a nieobecność w tym przypadku będzie traktowana jako nieusprawiedliwiona.
8. Uczeń ponosi pełną odpowiedzialność za narzędzia, przyrządy i materiały, które otrzymuje do pracy od nauczyciela.
9. Zabrania się wynoszenia z warsztatów narzędzi i materiałów.
10. Uczniowi nie wolno wykonywać innych prac, niezleconych przez nauczyciela.
11. Uczeń może za zgodą wicedyrektora ZSM-E wykonywać przedmioty na własny użytek.
12. W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia narzędzia, urządzenia czy materiału należy natychmiast zgłosić to nauczycielowi.
13. W przypadku celowego i rozmyślnego uszkodzenia narzędzi i urządzeń uczeń (jego prawni opiekunowie) ponosi całkowitą odpowiedzialność materialną.
14. Każde skaleczenie, nawet najdrobniejsze zgłosić nauczycielowi.
15. Zobowiązuje się wszystkich uczniów do przestrzegania obowiązujących przepisów

bhp w Warsztatach szkolnych.

16. Zabrania się kategorycznie wszystkim uczniom przebywającym na zajęciach palenia papierosów, picia alkoholu, stosowania środków odurzających.
17. Uczeń powinien dbać o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i kolegów.
18. Powinien przestrzegać zarządzeń dyrektora szkoły, dbać o ład i estetykę w pomieszczeniach i otoczeniu warsztatów.
19. Zabrania się przynoszenia do warsztatów przedmiotów i rzeczy wartościowych oraz większych kwot pieniężnych, a o ile to jest podyktowane koniecznością, to należy je złożyć w depozyt u nauczyciela.
20. Uczeń powinien okazywać szacunek nauczycielom, przełożonym i pracownikom warsztatów oraz wykonywać ich polecenia.
21. Obowiązkiem każdego ucznia jest zapoznanie się z regulaminem i ściśle przestrzegać jego zaleceń.
22. Uczeń niewykonujący swoich obowiązków oraz naruszający regulamin i porządek ustalony w Warsztatach szkolnych podlega ukaraniu zgodnie ze Statutem szkoły.

XII. Przychodząc na zajęcia praktyczne uczeń zobowiązany jest:

1. Stawić się na zajęcia przed ich rozpoczęciem tak, aby rozporządzał odpowiednią ilością czasu na przebranie się w ubranie robocze.
2. Być przygotowanym psychicznie i fizycznie do pracy.
3. Włożyć ubranie robocze (ochronne), obuwie robocze i nakrycie głowy, praca w niekompletnym ubraniu roboczym jest zabroniona.
4. Ubranie wyjściowe zostawić w szatni bądź szafce na ubrania.
5. Zdjąć z rąk wszystkie niezbędne przedmioty jak pierścionki, obrączki, bransolety, itp.
6. Udać się na miejsce pracy do warsztatu lub pracowni.
7. Szafki zamykane są na klucz. W przypadku jego zagubienia obowiązuje opłata w wysokości 25 zł.

XIII. Przed rozpoczęciem zajęć uczeń powinien:

1. Sprawdzić stan narzędzi; używanie narzędzi niesprawnych jest zabronione.
2. Sprawdzić stan urządzeń i maszyn, na którym będzie pracował.
3. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek usterek, niedokładności lub braków bezzwłocznie zawiadomić o nich swego przełożonego.
4. Zapewnić sobie dobre oświetlenie, włączyć wentylację i wszystkie urządzenia gwarantujące bezpieczne wykonanie pracy.
5. Szczegółowo zapoznać się ze stanowiskową instrukcją bhp, która musi być wywieszona przy każdym stanowisku pracy.
6. Upewnić się, że rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożenia osób przebywających na stanowisku pracy lub w jego pobliżu.
7. Założyć stosowny na danym stanowisku pracy sprzęt ochrony indywidualnej, po uprzednim sprawdzeniu, że nie jest on uszkodzony i może spełniać swoje ochronne zadanie.

XIV. W czasie pracy uczeń powinien:

1. Wykonywać bezwzględnie polecenia nauczyciela zawodu.
2. Współpracować odpowiedzialnie z wyznaczonymi przez nauczyciela uczniami.
3. Wszystkie niezbędne narzędzia mieć na stanowisku pracy.
4. Układać w określonym miejscu detale i odpadki.
5. Dla własnego bezpieczeństwa stosować sprzęt ochrony indywidualnej jeśli zachodzi taka potrzeba (np. okulary ochronne, rękawice itd.).

6. Stanowisko pracy i dział opuszczać tylko za zgodą nauczyciela zawodu - chyba, że wymaga tego bezpieczeństwo pracy.
7. Korzystać w sposób właściwy ze wszystkich urządzeń warsztatu.
8. Wykonywać tylko te prace, które uczeń otrzymał do wykonania od nauczyciela zawodu.
9. Nie tarasować dróg i przejść oraz dostępu do sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego.
10. Ścisłe przestrzegać obowiązującej stanowiskowej instrukcji bhp oraz procedury technologicznej.
11. Pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy. Nadmierny pośpiech powoduje szybkie zmęczenie, które jest często przyczyną wypadków.
12. Nie naprawiać samodzielnie maszyn i urządzeń. Szczególnie niedopuszczalne jest zdejmowanie lub naprawianie samemu osłon i urządzeń zabezpieczających.
13. W razie zauważenia uszkodzenia natychmiast unieruchomić urządzenie, wyłączyć spod napięcia i zawiadomić nauczyciela.
14. Nie dopuszczać do pracy na swym stanowisku osób postronnych bez wiedzy nauczyciela prowadzącego zajęcia.
15. Nie przeszkadzać w pracy innym i nie pozwolić przeszkadzać sobie. Należy zwłaszcza unikać zbędnych rozmów, żartów, kłótni, popychania, itp.
16. Nie dotykać części maszyn będących w ruchu, jak wałów pędnych, kół, pasów, lin, itp., nie czyścić ich, nie smarować w ruchu.
17. Nie dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem oraz nie naprawiać urządzeń elektrycznych, jeśli nie ma się do tego wymaganych uprawnień.
18. W razie konieczności opuszczenia swego stanowiska pracy zatrzymać obsługiwane maszyny i wszystkie inne urządzenia mogące spowodować jakiekolwiek zagrożenie.
19. W przypadku przerwy w dopływie prądu wyłączyć obsługiwane maszyny i urządzenia.
20. Szanować i opiekować się majątkiem znajdującym się w pracowni lub warsztacie.
21. Każdy zagrożenie, wypadek lub uszkodzenie ciała zgłaszać natychmiast nauczycielowi zawodu lub dyrektorowi szkoły.

XV. Po skończonej pracy uczeń, słuchacz, kursant zobowiązany jest:

1. Wyłączyć wszystkie maszyny i urządzenia.
2. Zwrócić narzędzia nauczycielowi, bądź umieścić je w przeznaczonych do tego szafkach narzędziowych.
3. Posprzątać starannie swoje stanowisko pracy.
4. Złożyć przedmioty, materiały, półwyroby w miejscach do tego wyznaczonych.
5. W zależności od charakteru pracy umyć się pod natryskiem lub umywalką.
6. Przebrać się w odzież wyjściową, a odzież roboczą zabrać ze sobą do domu bądź pozostawić w szafce ubraniowej.
7. Czysto ubrany niezwłocznie opuścić budynek warsztatów.

XVI. Obowiązki uczniów podczas przerwy:

1. W czasie przerwy uczeń nie może przebywać na stanowisku pracy a powinien korzystać z pomieszczeń i miejsc wyznaczonych na spożywanie posiłku.
2. Zabrania się w czasie przerwy wychodzenia poza teren warsztatów.
3. Dbanie o porządek w budynku warsztatu i jego otoczeniu.
4. W szczególności uczeń powinien zwracać uwagę na niebezpieczne, zagrażające bezpieczeństwu sytuacje (agresywne postawy, bieganie, siadanie na parapety okienne itp.), powiadomić o nich bezzwłocznie nauczyciela dyżurnego bądź dyrektora ZSM-E.
5. Reagować gdy koledzy dewastują ściany, ławki i inne urządzenia warsztatowe oraz gdy niszczą rośliny na terenie wokół budynku warsztatowego.

XVII. Obowiązki ucznia dyżurnego:

Skreślony.

XVIII. Nagrody i kary

Zgodnie ze statutem szkoły.

XIX. Kryteria oceniania uczniów

Na ocenę ucznia z zajęć praktycznych składa się:

1. Punktualność oraz świadomy i aktywny udział podczas zajęć.
2. Przestrzeganie zasad i przepisów bhp i p. poż. na wyznaczonym stanowisku roboczym.
3. Posiadany przez ucznia poziom wiedzy z danego tematu.
4. Umiejętność łączenia wiadomości teoretycznych z praktyką, przejawiająca się między innymi w wykonywaniu zleconych zadań produkcyjnych i ćwiczeń.
5. Umiejętność posługiwania się przyrządami pomiarowymi oraz poprawne czytanie rysunków i dokumentacji technicznych.
6. Stopień zaangażowania w realizację zleconych zadań szkoleniowo-dydaktycznych, przejawianie inicjatywy oraz pomysłowości przy rozwiązywaniu problemów technicznych.
7. Poszanowanie przyrządów pomiarowych, sprzętu, maszyn, urządzeń, oraz narzędzi i materiału obrabianego.
8. Przestrzeganie dyscypliny pracy, właściwa organizacja stanowiska roboczego, utrzymywanie porządku, ładu i czystości.
9. Posłuszeństwo i stosunek do nauczyciela.
10. Czystość osobista ucznia oraz dbałość o stan ubrania roboczego, ochronnego i sprzętu ochrony osobistej.

XX. Ocenę semestralne

Skreślony

XXII. Ustalenia końcowe

Zmiany w regulaminie Warsztatów szkolnym mogą być dokonywane za akceptacją Rady Pedagogicznej.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 01.09.2026 r.